

[Fisker.]

Svindel og Korrupsion, og jeg tror ogsaa, at Befolkningen — trods alt det meget Støv, der er hvirvlet op om disse Sager — er klar herpaa. Naturligvis kan man paapege Tilfælde, hvor en Bedrager har misbrugt det offentlige Mandat, der var overdraget ham, men i langt de fleste Tilfælde er det Uorden og Sløseri, som bærer Skylden for Sammenbrudet.

Men kan man saaledes i Almindelighed, hvor en saadan Affære dukker op, se bort fra det personlige Berigelsesmoment i Sagen, saa maa det alligevel erkendes af alle, der i en eller anden Egenskab har faaet Lejlighed til at se det sognekommunale Regnskabsvæsen noget efter, at den regnskabsmæssige og kassemæssige Uorden ofte har vist sig at være af et saadant Omfang, at Offentligheden med fuld Ret har følt sig opskræmt og krævet Ansvar gjort gældende overfor den paagældende Kommunalbestyrelse. Der er ikke noget at sige hertil, men man bør i højere Grad, end Tilfældet i Almindelighed er, gøre sig klart, paa hvilke Punkter selve Systemet bærer sin store Del af Ansvar, for der kan ingen Tvivl være om, at den nuværende Ordning i sig selv indeholder saadanne Mangler, at det egentlige Ansvar ofte maa henlægges til selve Systemet.

Naar de enkelte større Kommuner regnes fra, saa holder man sig i Regelen, hvad Vederlag til Sogneraadetsformanden angaar, til de lovbestemte 60 Ø. pr. Indbygger. Man kan ganske vist med Amtsraadets Samtykke gaa noget højere, men i adskillige Amts- og Sogneraad har det sine Vanskeligheder at opnaa Tilladelse til at overskride dette Beløb væsentligt. Det er jo endnu saaledes — og dette gælder saavel i som udenfor Amtsraadene —, at Sogneraadetsformandshvervet først og fremmest betragtes som en Tillidspost, hvad det selvfølgelig ogsaa er, men tillige som en Tillidspost, der ikke bør lønnes i Forhold til det Arbejde og økonomiske Ansvar, der er forbundet med denne Stilling, og Følgen heraf er blevet den, at de ydre Rammer, Administrationsformen, ikke har kunnet holde Trit med den stærke Udvikling af det kommunale Liv, der nu er af et Omfang, som Landkommunallovens Fædre aldrig havde drømt om. Jeg tror, at her findes en af Hovedaarsagerne til den regnskabsmæssige og kassemæssige Uorden, der saa ofte er konstateret.

Det glæder mig at høre, at de forskellige Ordførere her i Dag uden Undtagelse har udtalt sig for, at man bør gennemføre en Ordning, hvorefter Sogneraadetsformandshvervet og Kassererposten adskilles i alle

Kommuner. Jeg tror, det har stor Betydning, at dette sker, og jeg beklager egentlig, at Forslaget aabner Mulighed for, at den nuværende Ordning kan fortsættes, saaledes at Formanden fremdeles kan beklæde Kassererhvervet. Jeg er sikker paa, at naar man adskiller de to Poster, saa vil det betyde en Betyggelse for Administrationen i Landkommunerne, men tilstrækkeligt kan jeg ikke anse det for at være. Der er ingen Tvivl om, at det ringe Vederlag, som nu ydes mange Sogneraadetsformænd, ligefrem gør, at de ikke har Raad til at ofre Arbejdet den Omhu og den Nøjagtighed, der mere end noget andet kan forebygge regnskabsmæssig og kassemæssig Uorden, og der kan naturligvis ikke blive Tale om af disse smaa Beløb at afholde Udgifter til egentlig kontormæssig Medhjælp.

Nu staar der ganske vist i Forslaget, at Sognekommunerne faar noget mere Bævegelsesfrihed med Hensyn til Vederlagets Størrelse, end de hidtil har haft, og jeg vil ikke underkende den Betydning, som en saadan Bestemmelse vil kunne have, særlig i Kommuner, hvor Formandshvervet og Kassererposten bliver adskilt, men jeg finder, som sagt, ikke, at Forslaget gaar tilstrækkelig vidt paa dette Punkt. Bortset fra meget smaa Kommuner er Administrationen af en Sognekommunes Anliggender nu saa omfattende, at Tidspunktet for Oprettelse af egentlige Kommunekontorer i alle nogenlunde store Landkommuner maa siges at være inde.

Jeg ved meget vel — og jeg understreger de Udtalelser, der er faldet fra de ærede Ordførere —, at der er udført og fremdeles udføres et meget stort og værdifuldt Arbejde af en Række Sogneraadetsformænd Landet over, som trods de slette Arbejdsforhold, der bydes dem, har formaet at holde Orden i deres Regnskaber og passe deres Korrespondance. Men det er jo ogsaa en Kendsgerning, at Formandskifte finder Sted langt hyppigere end før i Tiden, og at mange Formænd takker af saa snart som muligt, fordi Arbejdet efterhaanden bliver dem ganske uoverkommeligt. Og den Usikkerhed i Administrationen, som hyppigt Formandskifte medfører, er ikke alene ubehagelig for Kommunens Beboere, men kan let blive tabgivende for Kommunen. Det er i Virkeligheden af megen Betydning, om det lykkes at knytte en dygtig Formand til Kommunens Administration i en længere Aarrække.

Men i ikke saa helt faa Kommuner er Sogneraadetsformanden kørt fast eller ved